



NEINZERUJTE SVOJ MAJETOK ZLODEJOM

**ZNIŽUJME
ZLOČINNOSŤ**

**a ďalšie praktické informácie, ktoré Vám pomôžu zachovať
seba i svoje vlastníctvo v bezpečí**

www.direct.gov.uk/letskeepcrimedown

K mnohým trestným činom dochádza impulzívne, keď zloději často využijú, že je otvorené okno alebo cennosti sú vystavené v aute. Dodržaním niekoľkých jednoduchých krokov však môžete mnohým z týchto trestných činov predísť.

Väčšina odporúčaní v tejto brožúrke vychádza z praktického zdravého rozumu a nestoja Vás veľa – ale môžu znamenať podstatný rozdiel. Základné veci, ako zatvárať okna a zamykať dvere automobilu – i keď odchádzate iba na minútu – alebo strážiť si kabelku, môžu postačiť na to, aby ste predišli trestnému činu. Skutočne ide o to, aby ste pamätali na to, že nemáte svoj majetok inzerovať zlodějom.

To, že si nezabezpečíte svoj domov, auto, majetok či totožnosť, Vám skrátka nestojí za výdavky a neprijemnosti.



Ako môžeme pomôcť



4–9

Chránajte svoj domov

Nerobte zo svojho domova
lahký terč pre lupičov



10–13

Chránajte si svoju totožnosť

Nechajte si sám seba pre seba



14–18

Chránajte svoj majetok

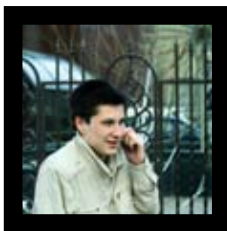
Starajte sa o svoje vlastníctvo



19–22

Zločinnosť u vozidiel

Znižujte zločinnosť u osobných
automobilov a naučte sa zaistiť
si bicykel alebo motocykel



23–24

Ďalšie informácie

Ďalšie informácie o znižovaní
zločinnosti, o bezpečnosti
a pomoci

Chráňte svoj domov. Zabezpečujte ho, zamykajte ho.

Nerobte zo svojho domova ľahký terč pre lupičov.

Mnohé vlámania sú zločiny z príležitosti. Lupičovi stačí si iba povšimnúť otvorené okno, nezamknutú bočnú bránu alebo pochybný poplašný systém, aby sa pustil do práce.

Uvažujte o tom – ak viete, že zabezpečenie Vášho domova nie je dostatočné, tak to vie i lupič. Štatistiky ukazujú, že u nehnuteľností s nedostatočným zabezpečením je viac ako 5x pravdepodobnejšie, že budú vylúpené, ako u nehnuteľností s dobrým zabezpečením.

Dobrá správa je, že nie je príliš prácne svoj dom zabezpečiť – a odradiť tak zlodeja.

Tu je niekoľko tipov.

Kontrolný zoznam zabezpečenia

- Kontrolujem, či sú všetky dvere a okná zamknuté – i keď si odskočím iba na minútku.
- Na všetky vonkajšie dvere som pripevnil zámky so závorou. (Lupiči ich nenávidia, pretože potrebujete kľúč na ich otvorenie zvnútra i zvonka.)
- Presvedčujem sa, že ani moje kľúče od domu ani od auta nie sú v dohľade ani v ľahkom dosahu z mojich okien alebo dverí, a že je v dome neukladám na nápadné miesto.
- Na všetky okná som dal zámky na kľúč. (Lupiči neradi rozbíjajú sklo kvôli hluku, ktorý to pôsobí, a z obáv, že po sebe zanechajú stopy.)
- Nainštaloval som si viditeľné poplašné zariadenie, ktoré zapínam pri každom odchode z domu.

- Neschovávam náhradné kľúče vonku, alebo v garáži či kôlni. (Lupiči ich tam vždy hľadajú.)
- Keď idem večer von, nechávam svetlá a rádio zapnuté na časovač, takže to vyzerá, že som doma. (Časovač si môžete kúpiť v obchodoch pre domácich majstrov – DIY – iba za £2.) Ak je vonku tma, zaťahujem i záclony.
- Postaral som sa o to, aby sa zloději nedostali do záhrady – okolo domu je dobrý plot a bočné dverka sú masívne a opatrené visacím zámkom (takže dostať sa dnu si vyžaduje viac ako len silné kopnutie). Takisto kôlna v záhrade je uzamknutá.
- Nenechávam vonku žiadne rebríky či náradie, ktoré by niekto mohol použiť na to, aby sa dostal do domu.
- Postaral som sa o to, aby oknom neboli vidieť žiadne cenné predmety, ako napr. laptop.
- Nenechávam voľne ležať žiadnu peňažnú hotovosť ani žiadne dokumenty s mojím menom, adresou či inými osobnými údajmi (napr. bankový výpis alebo účet), ktoré by mohli podvodníci použiť.

- Keď odchádzam na dovolenku, dohodnem sa s priateľom alebo susedom, aby mi vyberal poštu a dával von popolnice.

Požiarna bezpečnosť

Dbajte na to, aby Vám nové bezpečnostné opatrenia (ako sú zámky na oknách) neblokovali únikovú cestu – a aby ste sa mohli z domu dostať čo najrýchlejšie. Namontujte si požiarnu poplašnú zariadenie a pravidelne ho preskúšavajte. Postarajte sa o to, aby ste mali únikový plán a aby ho poznali všetci členovia Vašej domácnosti.



Zabezpečenie domácnosti – tip 1

Poistenie – zaobstarajte si ho, nech neľutujete!

Zaobstarat si poistenie je lacnejšie ako platiť veľkú sumu, aby ste nahradili odcudzené predmety. Prinajmenšom si dajte poistiť svoje najcennejšie predmety, ako je počítač, TV a šperky. Pamätajte: Keď svoj dom nezamknete, nemusíte byť poistením krytí.

Zabezpečenie domácnosti – tip 2

Označte si svoj majetok

Svoje dôležité a cenné predmety (ako je počítač alebo prehrávač DVD) si označte svojím PSČ a číslom domu pomocou špeciálneho bezpečnostného značkovača. Pre budúcu potrebu si spíšte aj zoznam značiek, modelov a sériových čísel všetkých svojich elektrických prístrojov. Keď ich polícia po vlámaní nájde, tento zoznam bude dôkazom, že ide o kradnutý tovar – a že je Váš.

Vlámanie

- Niektorí lupiči hľadajú kľúče od Vášho automobilu, aby ho mohli ukradnúť. Skomplikujte im situáciu. Nenechávajte kľúče od auta tam, kde ich je vidieť.
- Viditeľné poplašné zariadenie a dobré vonkajšie osvetlenie lupičov odradzujú. Dbajte však na to, aby Vaše bezpečnostné osvetlenie bolo mimo dosahu lupiča a aby nerušilo Vašich susedov. Poplašné zariadenie by sa malo samo vypnúť najneskôr po 20 minútach (v prípade, že sa zapne, keď nie ste doma).



Počítače: tri veci, ktoré musíte urobiť

Zlodeji milujú počítače. Nielenže z ich predaja môžu získať peniaze, ale počítače často obsahujú osobné informácie (ako bankové údaje), ktoré môžu zločinci použiť na spáchanie podvodu. Dodržaním nasledujúcich krokov si svoj počítač lepšie zabezpečíte.

1. Majte ho ukrytý

Ak musíte nosiť laptop so sebou, nepriťahujte k nemu pozornosť. Uložte ho radšej do ruksaku ako do tašky na počítač.

2. Dbajte na to, aby Vaše súkromné informácie zostali súkromné

Svoje čísla PIN, heslá a osobné finančné informácie uchovávajte v bezpečí. Svoje bankové údaje neposielajte e-mailom a neuchovávajte ich v počítači.

3. Zabezpečte sa

Pravidelne zálohujte svoju prácu a disky vždy uchovávajte oddelene od počítača, aby ste mali dôkaz o autorských právach a kópiu svojich súborov. Ak objednáвате tovar na internete, presvedčite sa, či má firma zabezpečený server. (Ak je webová stránka zabezpečená, uvidíte na svojej adresnej lište „https“ alebo symbol visacieho zámku na svojom prehliadači.)



Mimoriadne opatrenia pre starších ľudí

Starší ľudia môžu mať pocit, že sú častejšie obeťmi niektorých trestných činov, ale v skutočnosti sa nimi stávajú menej pravdepodobnejšie. Niekoľko jednoduchých krokov však môže zvýšiť ešte viac ich bezpečie.

- Nenechávajte doma veľké čiastky hotovosti – namiesto toho používajte bankové konto.
- Vždy dodržujte pokyny týkajúce sa podvodných návštevníkov (pozri strana oproti).
- Požiadajte o radu svoj miestny úrad – mnohé majú bezpečnostné programy zamerané na staršie alebo bezbrannejšie osoby.
- Uvažujte o zakúpení osobného poplašného zariadenia pre prípad, že doma zakopnete alebo spadnete.



Podvodní návštevníci

Väčšina ľudí, ktorí prichádzajú k Vaším dverám, sú skutoční návštevníci. Je však lepšie sa vždy presvedčiť.

Namontujte si na dvere reťaz alebo priezor, takže môžete skontrolovať návštevníka bez toho, aby ste museli otvoriť dvere – Váš domáci alebo Váš miestny úrad Vám s tým môžu pomôcť.

Pamätajte: Zamknúť, zastaviť sa, reťaz, skontrolovať.

Majte dvere a okná **zamknuté**.

Skôr ako otvoríte dvere, **zastavte sa**. Očakávate niekoho? Sú zadné dvere a okná zamknuté, aby nikto neprekázol dovnútra?

Nasadte na dvere **reťaz**.

Skontrolujte totožnosť návštevníka a požiadajte ho, aby Vám ukázal preukaz organizácie, ktorú zastupuje. Majte dvere na reťaz, zatiaľ čo si preukaz prezeráte. Skontrolujte, či telefónne číslo na preukaze zodpovedá číslu jeho organizácie v

telefónnom zozname alebo zavolajte na telefónne informácie. Nevolajte pre kontrolu na číslo na preukaze, ktoré môže byť takisto falošné.

Skutočným návštevníkom nebude vadit', že musia počkať vonku, zatiaľ čo kontaktujete ich organizáciu, aby ste si overili, že sú skutoční.

Väčšina verejnoprospešných služieb, ako sú dodávatelia plynu, vody a elektriny, v súčasnosti používajú schému s heslom. Obráťte sa na svojich dodávateľov a nastavte si s každým z nich jednoznačné heslo, ktoré si zapamätáte. Keď príde ich zástupca, povie Vám Vaše jednoznačné heslo. To znamená, že môžete mať istotu, že človek za dverami je skutočne ten pravý.

Ak máte akékoľvek pochybnosti, nepúšťajte nikoho dnu. Požiadajte ich, aby si dohodovorili schôdzku a prišli inokedy.

O ďalšie informácie požiadajte telefonicky informačnú linku Age Concern na bezplatnom čísle 0800 00 99 66 alebo navštívte www.ageconcern.org.uk.

Chráňte si svoju totožnosť. Uchovajte ju v súkromí a bezpečí

Nechajte si ju pre seba

Keď zloději zistia Vaše osobné údaje, môžu ich použiť na to, aby si vo Vašom mene otvorili bankové kontá alebo získali kreditné karty, pôžičky a prídavky. Zloději ich môžu takisto použiť na to, aby získali dokumenty na Vaše meno, ako je vodičský preukaz alebo cestovný pas.

Informácie, o ktoré sa zločinci usilujú, zahŕňujú Vaše meno, dátum narodenia, adresu, číslo National Insurance (NI) a bankové údaje a údaje kreditných kariet. Uchovávajte tieto údaje v bezpečí – ako on-line, tak off-line.

Ako zachovávať bezpečnosť on-line

- Chráňte si počítač patričným firewallom a bezpečnostným softvérom. Po použití počítača, o ktorý sa s niekým delíte, sa vždy odhlasujte a vymažte históriu, keď ho prestanete používať.
- Presvedčíte sa, že viete, s kým jednáte – nevstupujte na webové stránky pomocou odkazov v nevyžiadaných e-mailoch. Používajte iba uznávané webové stránky.
- Finančné transakcie vykonávajte iba na zabezpečených webových stránkach. Hľadajte „https“ v adresnej lište alebo symbol visacieho zámku v prehliadači. Takto zistíte, že ste na zabezpečenej webovej stránke.

- Uchovávajte heslá a čísla PIN v bezpečí. Nepoužívajte to isté heslo pre viac ako jeden účet a nikdy nepoužívajte bankové heslá pre žiadne iné webové stránky. Voľte si heslá, ktoré nikto nemôže uhádnuť. Nepoužívajte zrejmé slová a čísla, ktoré by ľudia, ktorí Vás poznajú, mohli uhádnuť.
- Ak používate stránky sociálnych sietí, ako je Facebook alebo MySpace, dbajte na to, aby ste neuvádzali príliš mnoho informácií o sebe – zloději totožnosti môžu Vašu totožnosť zostaviť po kúskoch z verejných informácií, ako keď skladáte puzzle.



Ako zachovávať bezpečnosť off-line

Pošta

- Skartujte alebo zničte dokumenty obsahujúce Vaše osobné údaje predtým, než ich zahodíte – predovšetkým potvrdenky, bankové výpisy a ďalšiu finančnú poštu. Niekoľko málo osobných údajov z Vašej vyhodenej alebo nevyžiadanej pošty môže poskytnúť všetky informácie, ktoré zločinec potrebuje na spáchanie podvodu s totožnosťou.
- Nenechávajte svoju poštu voľne ležať v spoločných priestoroch budovy. Ak je to možné, zabezpečte svoju poštovú schránku. Zariadte si možnosť on-line v bankovníctve a vedení účtov, pretože tak sa zredukuje množstvo pošty, ktorá sa Vám zasiela.
- Zistite si, v ktoré dni by ste mali dostávať účty od svojich firiem verejnoprospešných služieb. Váš účet môže obsahovať platobné informácie i ďalšie citlivé informácie. Ak účet nedostanete, kontaktujte svojho dodávateľa.



- Presmerujte si poštu, keď sa sťahujete. Ak máte podozrenie, že Vám poštu niekto kradne, kontaktujte Royal Mail – je možné, že si niekto vo Vašom mene zariadil presmerovanie pošty bez Vášho vedomia.
- Požiadajte rodinného príslušníka alebo niekoho, komu dôverujete, aby k Vám pravidelne zaskočil a vybral všetku poštu zo schránky alebo z predsiene, keď odídete preč. Prípadne použite službu Royal Mail Keepsafe™, ktorá Vám môže uschovávať poštu až počas dvoch mesiacov.

- Ak bývate v nehnuteľnosti so spoločným prístupom, zariadte si odber bankových kariet a šekových knížiek priamo z banky.

Royal Mail môžete kontaktovať na čísle 08457 740740 alebo na www.royalmail.com



Iné

- Ak máte obavy, že sa niekto mohol pokúsiť získať vo Vašom mene kredit, požiadajte o kópiu svojho osobného kreditného zväzku jednu z troch agentúr pre kreditné referencie: Callcredit, Equifax a Experian.
- Kontrolujte bankové výpisy hneď, ako dorazia. Ak sú v nich uvedené neznáme transakcie, okamžite kontaktujte príslušnú firmu.
- Nikdy po telefóne alebo e-mailom neuvádzajte svoje heslá a osobné alebo bankové údaje. Pokiaľ Vám niekto volá a tvrdí, že je z Vašej banky alebo verejnoprospešných služieb, požiadajte ho o meno a zavolajte mu naspäť s použitím oficiálneho čísla vytlačeného v ich dokumentoch.

Chránajte svoj majetok. Uchovávajte ho v bezpečí a ukrytý

Starajte sa o svoje vlastníctvo

Často počúvate o tom, ako ľuďom vezmú kabelku alebo ukradnú mobilný telefón. V skutočnosti je možnosť, že sa to stane Vám alebo Vašej rodine, nízka, ale existuje mnoho vecí, ktoré môžete urobiť, aby ste to ešte viac znížili.



Udržujte sa v bezpečí na cestách

Čo môžete robiť

- Noste kabelku tesne pri sebe tak, aby uzáver smeroval k telu. Majte kabelku zapnutú a dbajte na to, aby nebolo vidieť Vašu peňaženku. Nenoste pri sebe veľké množstvo peňazí v hotovosti.
- Kabelku ukladajte tak, aby ste ju mohli vidieť. Na verejnosti, napr. v bare alebo v reštaurácii, sa snažte zaistiť, aby remienok alebo rúčka bola zaistená na háčku alebo pod nohami stoličky, aby nebolo možné kabelku ľahko ukradnúť.
- Ak nosíte drahé šperky, alebo máte pri sebe iné cennosti, buďte nenápadní. Keď hovoríte na svojom mobile, počúvate hudbu na slúchadlá alebo nesiete laptop, to všetko ukazuje zlodejom, že máte niečo, čo stojí za ukradnutie.

- Uvažujte o svojej trase, zvlášť ak idete sami alebo ak nesiete neskoro v noci niekoľko nákupných tašiek. Vyhýbajte sa tmavým priestorom, ako sú zadné uličky alebo neosvetlené priechody.
- Sledujte svoje okolie.
- Uvažujte o tom, či mať cenné veci na rôznych miestach, takže keď prídete o kabelku, neprídete o všetko.
- Svoje cennosti uchovávajte v hlbokých vreckách alebo vo vreckách, ktoré sa dajú úplne uzavrieť alebo zakryť.



Budte mimoriadne opatrní, keď počúvate hudbu na ulici – Vaše slúchadlá oznámia zlodejovi, že máte niečo na ukradnutie, a možno si vďaka hudbe menej všimnete svoje okolie.

Miesta, kde musíte byť mimoriadne opatrní

K lúpeži dôjde pravdepodobnejšie na tichých alebo temných miestach a k vreckovej krádeži dôjde pravdepodobnejšie na rušných miestach. Zlodeji takisto pôsobia na zaľudnených miestach, napr. v blízkosti staníc metra a železnice a na autobusových zastávkach, kde ľudia pravdepodobne používajú mobilné telefóny. Ak je to možné, počkajte, než sa dostanete do práce alebo domov, aby ste zavolali alebo poslali textovú správu.

Budte maximálne opatrní:

- na staniciach metra a železnice
- pri bankomatoch
- na parkoviskách
- pri nastupovaní a vystupovaní z autobusu, a
- na zaľudnených miestach, zvlášť počas dopravnej špičky.

Vaše bankové karty

U svojich bankových kariet dodržujte maximálnu opatrnosť a nikdy si nezapisujte svoje číslo PIN ani ho nikomu nehovorte.

ATM (bankomaty)

Ak potrebujete vybrať peniaze z bankomatu, snažte sa to urobiť počas dňa. Ak je to možné, použite bankomat, ktorý je umiestnený vnútri banky, pretože je menej pravdepodobné, že s ním niekto manipuloval. Ak to nie je možné, vyberte si bankomat na rušnej ulici s dobrým osvetlením.

Klávesnicu zakryte voľnou rukou, aby nikto nevidel číslo, ktoré zadávate. Keď Vás niekto začne rozptyľovať, alebo stojí blízko Vás, zrušte transakciu, vytiahnite kartu a odíďte. Keď ste si už vyzdvihli peniaze, ihneď ich uschovajte.

Ak dávate svoje údaje na karte alebo osobné informácie po telefóne, v obchode alebo on-line na verejnom mieste (napr. v internetovej kaviarni), dbajte na to, aby Vaše informácie nikto nevidel ani nepočul, keď ich poskytujete.

Ak Vám ukradnú karty, čo najskôr kontaktujte ich vydavateľa, aby ich zrušil a zloděj ich nemohol použiť. 24-hodinové núdzové číslo nájdete na svojom výpise a mohli by ste si ho uložiť do svojho mobilu alebo diára. Zoznam núdzových čísel nájdete takisto na www.cardwatch.org.uk



Váš mobil

Ak Vám ukradnú mobilný telefón, už to je dosť zlé, lebo jeho náhrada je drahá. Sú tu i nepríjemnosti so stratou všetkých uložených čísel, správ, obrázkov a stiahnutých súborov. Ako teda môžete svoj telefón ochrániť?

Nenechávajte telefón v hostinci alebo reštaurácii na stole a snažte sa ho nepoužívať na zaľudnenom mieste.

Dávajte pozor, keď používate telefón na miestach, kde často pôsobia zloději – ako sú stanice metra a železnice alebo autobusové zastávky. Ak použijete telefón na týchto miestach, dbajte na to, aby ste mali istotu, že je to bezpečné. Ak máte pochybnosti, môže byť lepšie, ak telefón nepoužijete, kým sa nedostanete na bezpečnejšie miesto.

Budte opatrní pri používaní telefónu pri chôdzi a nezabudnite venovať pozornosť tomu, čo sa deje okolo Vás.

Zaregistrujte si telefón u svojho sieťového operátora. To znamená, že ten môže zablokovať

hovory, keď je Váš telefón ukradnutý, takže ho zloděj nemôže používať. Mobil môžete zaregistrovať tiež v bezplatnej majetkovej databáze, ako je „Imobilise“ (www.immobilise.com). Imobilise oznámi polícii, Vašej poisťovacej spoločnosti a second-hand obchodníkom, aby pomáhali pri vrátení Vášho telefónu.

Zapíšte si svoje 15-miestne registračné číslo (známe tiež ako IMEI alebo International Mobile Equipment Identity) a telefónne číslo. Tieto čísla si uložte oddelene a bezpečne. Svoje číslo IMEI nájdete u väčšiny telefónov vytukaním *#06# alebo keď sa pozriete pod telefónnu batériu.

Keď Vám telefón ukradnú, oznámte to svojomu sieťovému operátorovi (alebo zavolajte na číslo 08701 123 123) a oznámte to polícii. Váš telefón sa dá zablokovať rovnako ako ukradnutá kreditná karta. Po zablokovaní sa už nedá používať.

Čo keď som študent?

Študenti často bývajú v spoločnom ubytovaní alebo v internátoch. Preto môžete byť Vy i Váš majetok ľahšie obeťou krádeže. Zabezpečí Vás niekoľko mimoriadnych opatrení, ktoré môžu znamenať veľký rozdiel.

- Zamykajte dvere, i keď len vybehnete na chodbu, alebo aj keď sú Vaši spolubývatelia vnútri.
- Nenechávajte na dverách oznámenie s nápisom: „Nie som doma!“ (alebo niečo podobného) – tým túto skutočnosť inzerujete zlodejom.
- Nikomu nepožičiavajte kľúč ani preukaz.
- Nepúšťajte nikoho dnu bez skontrolovania, koho navštevujú, a nedovoľte, aby s Vami vošiel do domu ktokoľvek cudzí. Nedávajte prístupové kódy firmám dovážajúcim potraviny atď.
- Dbajte na to, aby ste mali všetok majetok krytý poistením – zlodeji vedia, že v domácnostiach študentov sa pravdepodobnejšie nájdu predmety, ako sú laptopy, stereoprehrávače a prehrávače MP3, než v iných domácnostiach.
- Na prázdniny si odveďte domov všetok svoj majetok alebo ho uložte do skladu – zlodeji vedia, že Váš dom bude v tej dobe opustený.

Keď idete von

- Zoznámte sa s miestnym okolím a s tým, ktoré trasy okolo univerzity alebo internátu sú bezpečnejšie. Kráčajte rýchlo a cielene – keď vyzeráte, že ste sa stratili, ste tak nápadnejší.
- Premýšľajte, keď popíjate – miesto cesty peši domov neskoro v noci, choďte autobusom alebo si vezmite taxík spolu s priateľmi. K veľkému počtu lúpeží dochádza medzi 22.00 a 02.00 hod. a zlodeji sa môžu zamerať na študentov pred hostincami a klubmi, keď sa študenti menej zaujímajú o svoju bezpečnosť.

Na Vašej univerzite alebo internáte

Väčšina kampusov vedie bezpečnostné programy. Medzi ne patrí poskytovanie „nočných“ autobusov pre študentov a rád, ktorým miestam sa vyhýbať.

Ďalšie informácie nájdete na www.nus.org.uk

Zločinnosť u vozidiel. Udržujte ich v bezpečí, ukryté a zamknuté

Znižujte zločinnosť u vozidiel

Krádeže vozidiel, vrátane krádeží bicyklov a motocyklov, sú trestné činy z príležitosti. Jedna pätina motoristov uvádza, že pravidelne nechávajú svoje autá nezamknuté, čo znamená, že veľkému množstvu zločinov u vozidiel sa dá ľahko predísť. Tu je zoznam tipov.



Ako oklamať zlodeja

Pravidlo č. 1: Vždy svoje auto zamykajte. Zahrnuje to i zatváranie sťahovacej strechy a okien – i keď auto opúšťate len na niekoľko sekúnd. Je to dostatočná doba, aby Vám zločinec ukradol auto alebo majetok.

Pravidlo č. 2: Nenechávajte nič v aute, či je to už cenné alebo nie, zvlášť keď je zaparkované cez noc. Takmer k 63 % krádeží vozidiel a ich obsahu dochádza, keď sú zaparkované pred domom. Ak musíte niečo nechať v aute, dajte to do kufru alebo mimo dohľadu. Buďte zvlášť opatrní na drahé stereoprijímače, mobilné telefóny alebo satelitné navigačné prístroje.

Pravidlo č. 3: Parkujte s opatrnosťou. Parkujte na rušných alebo dobre osvetlených miestach v blízkosti kamier priemyselnej televízie alebo na políciu schválených parkovísk (hľadajte nápis „ParkMark®“ na značkách), pokiaľ je to možné. Schválené parkoviská nájdete na www.saferparking.com.

Bicykle, motorky a skútre vždy pripevnite k nejakému pevnému predmetu, ako je bezpečnostné zábradlie a ukotvenie na zemi. Pre zlodeja bude omnoho ťažšie preseknúť Vašu reťaz, keď sa postaráte o to, aby reťaz neležala na zemi.

Zabezpečte svoje vozidlo

- Nikdy nenechávajte kľúče v zapalovaní, dokonca ani pri benzínovej pumpe, keď platíte za benzín.
- Nenechávajte nič vystavené na očiach (dokonca i keď parkujete na ceste k svojej garáži). Ak je to možné, vezmite so sebou satelitnú navigáciu alebo prevádzač rádia DAB. Otrite všetky stopy po prísavkách na prednom skle, ktoré môžu zlodeja upozorniť na prítomnosť týchto prístrojov v aute.



- Dokumenty k automobilu alebo náhradné kľúče nikdy nenechávajte vo vozidle. Uchovajte ich doma, nie však pri dverách. Zlodeji môžu prestrčiť cez schránku tyč s hákom, aby ukradli kľúče od auta zo stola v predsieni.
- Ak v aute ešte nemáte automobilový alarm alebo schválený elektronický imobilizér, uvažujte o jeho inštalácii, alebo u starších vozidiel môžete použiť zámok na volant. Informácie o výrobkoch, ktoré testovala firma Thatcham, nájdete na www.thatcham.org (tel. 01635 868855), alebo Sold Secure na www.soldsecure.com (tel. 01327 264687).

- Ak máte vozidlo vysokej ceny, vrátane 4x4 alebo vysokovýkonného automobilu, uvažujte o inštalácii stopovacieho zariadenia, ktoré spĺňa normu Thatcham Category 5. Ďalšie podrobnosti nájdete na www.thatcham.org.
- Nechajte si registračné číslo svojho vozidla vyryť na všetky sklenené povrchy, vrátane predného skla a svetlometov.
- Dbajte na to, aby boli Vaše poznávacie značky riadne pripevnené, a tak sa zabránilo ich krádeži. Ideálne použite značku odolnú proti krádeži. Nepoužívajte nalepovacie poznávacie značky bez skrutiek, ktoré by zlodej mohol dať na iné vozidlo. Ukradnuté poznávacie značky môžu byť namontované na iné vozidlo, ktoré sa potom použije na spáchanie zločinu – ale Vy by ste mohli dostať akúkoľvek prípadnú pokutu alebo obvinenie. Ak Vám ukradnú poznávacie značky, ihneď to ohláste polícii.
- Ak prechádzate pomaly neznámymi miestami, majte dvere zamknuté a vytiahnuté okienka. Kabelky a mobilné telefóny majte mimo dohľadu. Zlodej sa môže natiahnúť dovnútra a

ukradnúť to, čo je na sedadle pre cestujúcich, v minúte, keď sa červená na semafore mení na zelenú.

- Ak musíte niečo nechať v aute, dajte to do kufru – i vtedy, keď opúšťate vozidlo iba na pár minút.

Zabezpečte svoj motocykel a skúter

- Dajte na vodidlá blokovací zámok a pomocou oceľového kábla alebo zámku typu D pripevnite motocykel k bezpečnostnému zábradliu alebo k ukotveniu na zemi.
- Zožňte si odborne namontovaný kombinovaný alarm a imobilizér. Thatcham a Sold Secure Vám môžu poradiť najlepšie výrobky. Informácie o výrobkoch, ktoré testovala firma Thatcham, nájdete na www.thatcham.org (tel. 01635 868855), alebo Sold Secure na www.soldsecure.com (tel. 01327 264687).
- Ak máte garáž, používajte ju, alebo svoj motocykel alebo skúter zakryte, keď ho nepoužívate.

Zabezpečte svoj bicykel

- Kúpte si kvalitný zámok, ktorý odolá napadnutiu. Najlepšie sú zámky typu D z tvrdenej ocele alebo robustné reťaze, ale to Vám poradia v dobrom obchode s bicyklami alebo obchode pre domácich majstrov (DIY). Pre mimoriadnu bezpečnosť by ste mohli použiť i dva zámky, (aby ste zlodeja odradili od krádeže Vášho bicykla). Platí pravidlo, že zámok by mal stáť asi 10 % hodnoty bicykla, zvlášť ak je Váš bicykel drahý.
- Keď bicykel zamykáte, uzamknite ho k nehybnému predmetu. Snažte sa zabezpečiť rám i obe kolesá a zabezpečiť „ľahko odcudziteľné“ príslušenstvo.
- Je dôležité, aby ste bicykel zabezpečili i doma. Ak je to možné, majte ho zatvorený v kôlni alebo garáži. Dbajte na to, aby bola bezpečne zamknutá, zvlášť, ak je v spoločnom priestore.
- Keď niekam idete, vždy zamknite svoj bicykel k nehybnému predmetu, i keď je to trebárs len na pár minút (aby bola istota, že ho nikto

nemôže zdvihnúť). Zámok nenechávajte na zemi, pretože je ťažké ho tak rozbiť, a snažte sa, aby bola medzera medzi zámkom a bicyklom čo najmenšia.

- Poznačte na rám svojho bicykla svoje meno a PSČ bezpečnostným značkovačom. Vaša miestna polícia Vám s tým môže pomôcť.



Ďalšie informácie

Zabezpečenie domácnosti

Ďalšie informácie nájdete na www.direct.gov.uk/homesecurity alebo sa obráťte na miestny policajný tím vo Vašej štvrti: <http://local.direct.gov.uk/LDGRedirect/Policing.do?ref=neighbourhood>

Výtlačky nasledujúcich letáčikov si môžete objednať alebo stiahnuť z webovej stránky Crime Reduction (Znižovanie zločinnosti) na www.crimereduction.homeoffice.gov.uk/publicity_catalogue:

- *Be safe, be secure: Your practical guide to crime prevention (Buďte v bezpečí, buďte zaistení: Vaša praktická príručka o prevencii trestných činov)*
- *Peace of mind while you're away (Pokoj v mysli, kým ste mimo domova)*
- *A guide to home security (Príručka o zabezpečení domácnosti)*

Zabezpečenie vozidiel

Ďalšie informácie nájdete na www.direct.gov.uk/vehiclesecurity alebo sa obráťte na miestny policajný tím vo Vašej štvrti: <http://local.direct.gov.uk/LDGRedirect/Policing.do?ref=neighbourhood>

ParkMark® Safer Parking (Bezpečnejšie parkovanie) Vám povie, ktoré parkoviská sú schválené políciou. Navštívte www.saferparking.com

Sold Secure poskytuje zoznam schválených bezpečnostných výrobkov. Navštívte www.soldsecure.com alebo zavolajte na číslo 01327 264687

Thatcham poskytuje informácie o imobilizéroch a ďalších bezpečnostných zariadeniach. Navštívte www.thatcham.org alebo zavolajte na číslo 01635 868855

Prevenia krádeže totožnosti

Ďalšie informácie nájdete na www.direct.gov.uk/idtheft alebo www.identitytheft.org.uk

Get Safe Online (Budte bezpeční on-line) poskytuje rady, ako zostať bezpeční on-line pri nakupovaní, vedení bankového účtu alebo obchodovaní na internete. Navštívte www.getsafeonline.org

Royal Mail poskytuje pomoc a radu, keď sa domnievate, že Vám kradnú poštu. Navštívte www.royalmail.com alebo zavolajte na číslo 08457 740 740.

www.cardwatch.org.uk obsahuje zoznam núdzových čísel pre prípad, že Vám ukradnú kreditnú kartu, a ďalej užitočné rady, ako predchádzať podvodom s kreditnými kartami, a čo robiť, keď sa stanete ich obeťou.

Zabezpečenie pre študentov

O ďalšie informácie požiadajte svojho miestneho Crime Prevention Officer (príslušníka pre prevenciu zločinnosti) na svojej policajnej stanici. Navštívte www.nus.org.uk

Zabezpečenie mobilného telefónu

Majetková databáza Immobilise môže zablokovať Váš telefón v prípade, že ho stratíte alebo Vám ho ukradnú. Navštívte www.immobilise.com

Zabezpečenie pre staršie osoby

O ďalšie informácie zavolajte bezplatne na pomocnú linku Age Concern na čísle 0800 00 99 66 alebo navštívte www.ageconcern.org.uk

Všeobecná bezpečnosť

Zavolajte bezplatne Crimestoppers na čísle 0800 555 111 alebo navštívte www.crimestoppers-uk.org